

Universitätsbibliothek Paderborn

Medvlla Theologica

Ex Sacris Scriptvris, Conciliorvm Pontificvmqve Decretis, Et Sanctorvm
Patrvm Ac Doctorum Placitis Expressa ; In qua, quidquid tum ad fidei
mysteria sanè ac rectè intelligenda, & ab erroribus quibusvis secernenda,
tum ad sacramenta debitè conficienda & ministranda, tum ad actiones
humanas iuxta ...

Abelly, Louis

Coloniæ Agrippinæ, 1658

III. An possit à nobis aliquod nomen Deo imponi, & qualiter nominari
debeat.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38954

SECTIO III.

An posuit à nobis aliquod nomen Deo imponi, & qualiter nominari debat.

AD priorem quæstionis propositæ partem cū distinctione respondendum est; si enim sermo sit de nomine, quod essentiam diuinam perfectè & distinctè sicuti est, significet, certum est (ut docet S. Thom. 1. p. q. 13. a. 1.) nullum tale nomen à nobis, quandiu viatores sumus, posse vel exprimi, vel concipi: cùm enim nomina sint signa & expressiones conceptuum, quos de rebus formamus, eo tantum modo possimus res aliquas per nomina exprimere, quo eas concipimus, & cognoscimus; atqui diuina essentia non potest à nobis, quandiu viatores sumus, perfectè, vt in se est, percipi & cognosci; ergo nec vlo nomine perfectè, vt in se est, exprimi aut explicari. Vnde communiter SS. Patres vocant Deum innominabilem, ineffabilem, &c. & S. August. in ps. 85. Facilius, inquit, dicimus, quid Deus non sit, quam quid sit: terram cogitas, non est hoc Deus; omnia cogitas, que sunt in terra, in mari, in cælo, non est hoc Deus: hoc solum possum dicere, quid non sit Deus, non quid sit.

Quòd si quæstio intelligatur de nomine, quo, licet imperfectè, exprimamus naturam diuinam, aut eius aliquam perfectionem, prout à nobis in hac vita concipi potest, certum est eo modo posse à nobis Deum nominari; hinc videmus in scripturis ut illi nomina tribui, illaque vocari Dominum, Deum, Omnipotentem, æternum, &c. Vnde S. August. tract. 13. in S. Ioann. *Omnia*, inquit, possunt dici de Deo, & nihil dignè dicitur de Deo; nihil latius hæc inopia: quæris congruum, non inuenis; quæris quoquo modo dicere, omnia inuenis.

Iam vt ad secundam quæstionis propositæ partem respondeatur, multiplice distinctione opus est; eorum enim dominum, quæ Deo tribui possunt, alia sunt negatiua, per

quæ

quaꝝ profitemur nihil in Deo defectuositatis aut imperfectionis reperiri, vt, quando dicimus illum esse increatum, immutabilem, immensum, &c. alia verò sunt affirmativa, per quaꝝ aliquam illius perfectionem prout à nobis concipitur exprimimus, vt, quando dicimus Deum esse sapientem, iustum, sanctum, &c. In quibus nominibus duo debent considerari, vt recte monet S. Doctor sup. art. 3. scilicet id, quod illis nominibus significatur, & modus, quo significatur; quantum ad id, quod significatur; nomina illa Deo propriè competunt & magis quam creaturis; quantum verò ad modum significandi, non propriè dicuntur de Deo; cùm habeant modum significandi, qui creaturis magis quam Deo competit.

Rursus nomina affirmativa, quaꝝ de Deo dicuntur, alia sunt absolta, vt, quando Deus dicitur sapiens, bonus, &c. quaꝝ quidem nomina (vt recte notat S. Thomas art. 2.) Deum significant, non prout in se est, sed prout à nobis intelligitur in hac vita: cùm enim intellectus noster ex creaturis Deum cognoscat, sic illum cognoscit, sicut illum creaturæ repräsentant per illas perfectiones, quas ab eo participant; vnde (vt ait S. Doctor) cùm dicimus (Deus est bonus) Iesus est, id, quod bonitatem dicimus in creaturis, præexistere in Deo, sed secundum aliud longè imò infinitè excellentiorem modum, & sic de alijs. Alia verò nomina sunt relativa, qualia sunt illa, quaꝝ aliquam Dei perfectionem significant cum relatione ad creaturas, vel potius creaturarum ad Deum (creatüræ siquidem realem ad Deum habent relationem, non Deus ad illas) vt, quando vocamus illum creatorem, redemptorem, iustificatorem, &c.

Alia denique sunt nomina, quaꝝ solius Dei sunt propria, vt, quando vocatur aeternus, infinitus, immensus, &c. hæc enim nomina soli Deo competunt, nec ullis creaturis possunt communicari: alia verò, quaꝝ aliquo modo sunt ipsi cum creaturis communia, vt, cùm dicitur justus, sapiens, fortis, &c. hæc enim nomina etiam de creaturis suo modo dici possunt.

Est autem obseruandum vnum esse illi præ extensis maximè proprium, scilicet hoc nomen (Deus) quod licet ab aliqua eius operatione deriuetur nimis à contemplatione (ex verbo enim Græco Θεός), quod significat considerare seu contemplari, formatum est nomen **Θεός**, à quo vox Latina, Deus) tamen communiter pro ipsa Dei natura significanda usurpatur; unde dicit Tertul. lib. cont. Hermog. Deus, substantia ipsius nomen est, id est divinitas; Dominus vero non substantia sed potestatus; & eo sensu dicit S. Doctor c. 3. art. 9. nomen illud esse incomunicabile creaturis, cum natura diuina illis communicari non possit; unde, quando in scripturis, aliquibus creaturis tribuitur, ut p. 81. Ego dixi: *Dixi estis*, hoc tantum improprie & secundum quamdam imperfectam similitudinem, non autem secundum propriam & formalem ipsius nominis significationem intelligendum est.

CAPVT II.

De Attributis Diuinis.

SECTIO I.

An, & quomodo attributa Dei inter se & ab eius essentia distinguantur.

Per attributa Dei nihil aliud intelligimus, quam id, quod per nomina Dei significari supra declarauimus, scilicet prædicata aliqua, quibus vel diuina natura, vel illius perfectiones secundum nostrum concipiendi modum exprimuntur; unde questio[n]es eadem, quæ fuit de attributis, etiam de nominib[us] Dei fieri possunt: vt in tamen voce attributorum, tum ut apud Theologos magis usitatā, tum etiam ut magis aptā ad illa declaranda,